

Мунрейкер

«Монархія — річ тендітна, і зазвичай її розквіт чи занепад залежить від низки випадковостей. Бува, чубляться між собою потенційні королі та королеви за право сісти на трон імперії, а потім — раз — виринає нізвідкіль такий собі лікар Гільйотен або червоногвардієць з рушницею — і нема ще одного Королівського Дому. Така біда ледь не сталася з Великою Британією. Тьфу, тьфу, тьфу.... Кого б любили тоді, якби у далекому 1955-му Єлизавету II один підступний лиходій перетворив на радіаційний порошок? Шведського Карла №16 Густава чи монакського князя Альбера №2? Можливо. Ну точно не колумбітового короля Х'юго Дракса. Слава Богу, є герої, які хоч і з превеликими труднощами, але спроможні рятувати цивілізацію від занепаду. Про одного з таких ця книга. Про того, хто у вогні не горить, і в воді не тоне.... Рутинна робота та флірт з секретарками — хіба це достойне заняття для офіцера та джентльмена на ім'я Бонд-Джеймс-Бонд за номером 007? Інша річ, коли йдеться про велику гру проти шулерів у лондонському клубі (Est. хз-коли), перегони на авто та викриття шпигунської мережі. І, звісно, про рятування Британської корони! Тут Кавалер Ордена св.Михаїла та Георгія на коні. «Мунрейкер» — третій підручник за редакцією Існа Флемінга від видавництва «Навчальна книга «Богдан»: вчимося грати у бридж (майстерно блефувати та правильно тасувати колоди), розбиратися в ракетній техніці, ганяти на «Бентлі» (прощайвай улюблений кабріолет 1930 року!), спостерігати за птахами (бо вони передвісники біди) та нишпорити по кишнях. Вчимося плавати з голими дівчатами та насолоджуємось вишуканими стравами... Ледь не забув — тренуймо щелепи! Хтозна, що доведеться ними робити, коли ти зв'язаний по руках та ногах....

007

ІЄН
ФЛЕМІНГ

МУНРЕЙКЕР

ДЖЕЙМС БОНД

© Видавництво "НК-Богдан"

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-7779-8

IAN FLEMING PUBLICATIONS LIMITED

**ІЕН
ФЛЕМІНГ**

**КАЗИНО
РУАЯЛЬ**

ДЖЕЙМС БОНД

МУНРЕЙКЕР

 Богдан

MOONRAKER © Ian Fleming Publications Limited, 1955

The moral rights of the author have been asserted

Права автора захищені.

«JAMES BOND» і «007» є зареєстрованими торговими марками компанії «Danjaq LLC» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Limited». Всі права захищені.

«Ian Fleming» логотип і «Ian Fleming signature» є зареєстрованими торговими марками компанії «The Ian Fleming Estate» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Ltd».

Переклад *Алекса Антомонова*

Ілюстрації *Олега Кіналя*

www.ianfleming.com

«Монархія — річ тендітна, і зазвичай її розквіт чи занепад залежить від низки випадковостей. Бува, чубляться між собою потенційні королі та королеви за право сісти на трон імперії, а потім — раз — виринає нізвідкіль такий собі лікар Гільйотен або червоногвардієць з рушницею — і нема ще одного Королівського Дому.

Така біда ледь не сталася з Великою Британією. Тьфу, тьфу, тьфу.... Кого б любили тоді, якби у далекому 1955-му Єлизавету II один підступний лиходій перетворив на радіаційний порох? Шведського Карла №16 Густава чи монакського князя Альбера №2? Можливо. Ну точно не колумбітового короля Х'юго Дракса. Слава Богу, є герої, які хоч і з превеликими труднощами, але спроможні рятувати цивілізацію від занепаду.

Про одного з таких ця книга.

Про того, хто у вогні не горить, і в воді не тоне.... Рутинна робота та флірт з секретарками — хіба це достойне заняття для офіцера та джентльмена на ім'я Бонд-Джеймс-Бонд за номером 007? Інша річ, коли йдеться про велику гру проти шулерів у лондонському клубі (Est. хз-коли), перегони на авто та викриття шпигунської мережі. І, звісно, про рятування Британської корони! Тут Кавалер Ордена св.Михаїла та Георгія на коні.

«Мунрейкер» — третій підручник за редакцією Ієна Флемінга від видавництва «Навчальна книга «Богдан»: вчимося грати у бридж (майстерно блефувати та правильно тасувати колоди), розбиратися в ракетній техніці, ганяти на «Бентлі» (прощавай улюблений

кабриолет 1930 року!), спостерігати за птахами (бо вони передвісники біди) та нишпорити по кишнях.

Вчимося плавати з голими дівчатами та насолоджуємось вишуканими стравами...

Ледь не забув — тренуймо щелепи! Хтозна, що доведеться ними робити,

коли ти зв'язаний по руках та ногах....

ЧАСТИНА ПЕРША

Понеділок

ЦІЛКОМ ТАЄМНО

Обидва тридцять восьмих прогуркотіли одночасно.

Стіни підземного тиру підхопили галасливу луну і перекидали її між собою з боку в бік, допоки вона не видихнулася. Джеймс Бонд спостерігав, як повітрозабірники вентиляційної системи «Вент-Аксія»¹ всмоктали пороховий дим. Те, як блискавично він вихопив правою рукою пістолета з лівого боку та відкрив вогонь, утішало. Навички його не підвели. Джеймс відкинув барабан свого «кольт детектив-спешл»² вліво і чекав, дулом у підлогу, поки інструктор подолає двадцять ярдів наполовину затемненого приміщення тиру, що відділяли стрільців від мішеней.

Бонд побачив, як інструктор посміхається під ніс.

— Очам не вірю, — сказав йому. — Цього разу я вас дістав.

Підійшовши, інструктор сказав:

— Що ж, я потрапив у лікарню, але ви, сер, на цвинтар.

В одній руці він тримав мішень із силуетом верхньої частини тіла, в іншій — поляроїдний фотознімок, завбільшки як поштова листівка. Вручив його Бонду, і вони повернулися до столу позаду, на якому стояли лампа під зеленим абажуром та велике збільшувальне скло.

Бонд притягнув лупу до себе та схилився на фотокарткою — моментальним знімком його самого. Праву руку вкривала розмита хмаринка білого спалаху. Він сфокусував лупу на лівому боці свого темного піджака — в середині серця пряме влучення світилося дрібнесенькою шпильковою плямкою.

Інструктор поклав без слів під лампу велику білу мішень із контуром людини. Серце позначено чорним кружком, дюймів три в діаметрі. Просто під ним і на півдюйма праворуч зяяла щілина від кулі Бонда.

— Пройшла крізь ліву стінку шлунку і вийшла упростріль, — задоволено зауважив інструктор. Олівцем на мішені він швидко зробив

остаточний підрахунок. — Двадцять раундів, отже, загалом, сер, ви мені винні сім фунтів та шість шилінгів, — додав безпристрасно.

Бонд, розсміявшись, відрахував срібло.

— Наступного понеділка подвоїмо ставки.

— Не проти, сер, — відгукнувся інструктор. — Однак машину неможливо подолати. Якщо бажаєте потрапити до команди «Д'юар Трофі»³, слід відкласти тридцять восьмий і приділити більше уваги «ремінгтону». Новий здовжений патрон двадцять другого калібру дає змогу вибити 7 900 очок із необхідних 8 000. Більшість куль треба покласти в «яблучко», котре не більше за той шилінг, що перед вашим носом. Але з відстані сто ярдів — однаково, що його нема.

— До біса той «Д'юар Трофі», — сказав Бонд. — Мене цікавлять ваші гроші, — він витрусив на долоню невикористані патрони і поклав їх, разом з револьвером, на стіл. — То побачимось у понеділок? У цей самий час?

— Домовилися, сер. О десятій ранку, — кинув інструктор, опускаючи обидва тримачі металевих дверей. Він посміхнувся вслід Бонду, який піднімався крутими бетонними сходами на перший поверх. Інструктор був задоволений його стрільбою, але ніколи не казав, що той — найкращий стрілець у конторі. Це було дозволено знати тільки М., а також начальникові канцелярії, до обов'язків якого належало заносити результати стрільб співробітників у їхні особові досьє.

Бонд пройшов крізь оббиті зеленим сукном двері, що закривали вхід у підвал, і наблизився до ліфта, який мав доставити його на дев'ятий поверх високого сірого будинку поруч з Ріджентс-парком — штаб-квартирою Секретної служби. Він був задоволений результатами стрільби, але вважав, що до ідеалу ще далеко. Його вказівний палець здригався у кишені від думки, за рахунок чого можна трохи виграти у швидкості, щоб подолати машину — складний механізм, який на три секунди пред'являв мішень, стріляв холостими з тридцять восьмого, а потім надсилав тонкий промінь світла і фотографував стрільця, який стояв у колі, окресленому крейдою.

Двері ліфта зітхнули та розчинилися, Бонд зайшов усередину. Ліфтер упізнав знайомий запах кордиту⁴. Так тхнуло завжди, коли вони повертались із тиру. Запах йому подобався. Він нагадував армійські

роки. Ліфтер натиснув кнопку дев'ятого поверху і поклав обрубок ампутованої лівої руки ближче до важеля керування.

«Якби там було краще освітлення...» — подумав Бонд. Але саме М. наполіг, щоб вогнева підготовка відбувалася за типових поганих умов. Приглушене освітлення та мішень, що стріляла у відповідь, якнайближче підходили до реальності. «Поцілити в картонку ще нічого не доводить», — такою лаконічною передмовою відкривалась «Інструкція із самооборони стрілецькою зброєю».

Ліфт пригальмував і зупинився — Бонд опинився у тьмяно-брунатному із зеленим відливом коридорі, притаманному лише якому-небудь Міністерству громадських робіт, сповненому миловидних дівчат, які снували туди-сюди з папками, грюкали двері, дзеленчали телефони. Бонд викинув з голови думки про стрільбу і приготувався пірнути в рутину звичайного робочого дня у штаб-квартирі.

Він пройшов до дверей, що були праворуч у кінці коридору. Вони нічим не відрізнялися від інших дверей, які проминув Бонд. Жодних номерів. Якщо ви потрапили на дев'ятий поверх у справах, вас мали зустріти та супроводити до потрібного кабінету, а потім, коли справу завершено, провести до ліфта.

Постукавши у двері, Бонд зачекав. Поглянув на годинник — рівно одинадцять. Понеділки — хай їм грець! Попереду два дні копирсання в досьє і файлах. По уїк-ендах він зазвичай працював за кордоном: зламував порожні квартири, фотографував людей у компрометливих обставинах і таке інше. З автомобільними «аваріями» було простіше — їх вшановували лише побіжним оглядом на фоні того кровопролиття, що починається на дорогах у вихідні. Щотижневі пакунки, що надходили з Вашингтона, Стамбула чи Токіо, потребували ретельного сортування. Можливо, там знайдеться дещо цікаве і для нього.

Двері розчинились, і він відчув звичну щоденну радість від привілею мати гарнесеньку секретарку.

— Добрий ранок, Ліл, — сказав Бонд.

Скупувате тепло її посмішки одразу втратило градусів десять.

— Знімайте свого піджака, — мовила дівчина. — Він смердить кордитом. І припиніть звати мене Ліл. Ви знаєте, я цього терпіти не можу.

Бонд слухняно зняв піджак і передав дівчині.

— Будь-хто, кого при народженні нарекли Лоелією Понсонбі, має миритися з пестливими прізвиськами.

Він стояв біля її столу в невеличкому передпокої, якому вона примудрилася надати неказенного вигляду, на відміну від решти офісу, і дивився, як вона вивішує його піджак за вікно на металевій жердині.

Лоелія — висока на зріст і темноволоса — зберегла незайману красу, які війна та п'ять років роботи в Секретній службі додали відтінку суворості. «Якщо вона найближчим часом не вискочить заміж, — подумав Бонд у сотий раз, — або не заведе коханця, її авторитарний стиль поведінки легко перетвориться на сварливість старої діви, і вона приєднається до армії жінок, які створили сім'ю із кар'єрою».

Бонд не раз говорив їй це, і навіть разом із двома іншими членами відділу «подвійних нулів» робив рішучі замах на її чесноти. Вона відбивала їх своєю незмінною вселенською материнською турботою (яку, щоб потурати чоловічому самолюбству, вони між собою називали фригідністю) і наступного дня поводитись із залицяльником підкреслено уважно, навіть люб'язно, немов визнаючи, що в тому її вина, але більше вона не гнівається.

Але їм не дано було знати, як Лоелія мучилася, коли їм загрожувала смертельна небезпека, а також те, що вона любила їх усіх однаково, але не мала жодного наміру прив'язуватись емоційно до будь-якого чоловіка, котрого могли вбити наступного тижня. Справедливим було сприйняття призначення до Секретної служби як свого роду наймитування. Жінкам просто не залишалося часу на інші стосунки. Чоловікам простіше — заводити романи на стороні керівництво не забороняло, адже про шлюб, дітей та дім просто не йшлося, якщо їх використовували в «польових умовах» — як це тактовно йменували. З іншого боку, для жінок будь-яка інтрижка поза стінами контори автоматично переводила їх у стан «групи ризику» і врешті-решт ставила їх перед необхідністю вибору: або звільнитись із Секретної служби і жити нормально, або обрати безстрокове співжиття зі своєю Королевою та Вітчизною.

Лоелія Понсонбі розуміла, що майже наблизилася до критичної точки прийняття рішення, і всі її інстинкти кричали, щоб вона кинула роботу. Але щоденна драма, разом з геройською романтикою світу, де знайшлося місце таким жінкам, як Кевелл⁵ і Найтінгейл⁶, надійно

стискали своєрідний обруч довкруг неї разом з іншими дівчатами, котрі працювали в Конторі, й із кожним днем ставало дедалі важче зрадити, навіть через звільнення, ту батьківську структуру, якою для неї стала Секретна служба.

А поки вона належала до вузького кола обраних старших секретарок, яким заздрили усі інші, з доступом до потаємних секретів Контори — так званого клубу «двійки з перлинами»⁷, як їх поза їхніми спинами називали молодші секретарки, а також іронічно відгукувалися про них не інакше, як «графиня» чи «Кенсінгтон»⁸. Зазвичай, і такою інформацією володів лише відділ кадрів, за двадцять років їй судилося стати золотим рядком, вписаним одним з останніх у Новорічний Почесний Список, посеред інших нагороджених орденами Британської Імперії чиновників Ради рибальського промислу, Поштової служби, Жіночого інституту, а саме: «Лоелія Понсонбі, Старший Секретар Міністерства Оборони».

Вона відвернулася від вікна. На ній була рожева в білу смужку блузка і темно-синя спідниця.

Бонд усміхнувся, дивлячись у її сірі очі.

— Я кличу вас Ліл тільки у понеділок, — мовив до неї. — І міс Понсонбі — в інші дні. Ніколи не звернуся до вас, як до Лоелії. Це ім'я звучить, наче непристойний каламбур... Є щось для мене?

— Ні, — коротко відповіла дівчина, а потім додала пом'якшеним тоном: — Проте у вас стіл захаращений паперами. Нічого термінового, звісно, але ціла купа. До речі, подекують, що «нуль-нуль-восьмий» виборсався. Тепер у Берліні, набирається сил. Хіба це не чудова новина!

Бонд кинув на неї швидкий погляд.

— Коли ви це почули?

— Півгодини тому, — відповіла вона.

Увійшовши у просторий кабінет з трьома столами, Бонд щільно притулив за собою двері. Підійшов до вікна — дерева в Ріджентс-парку вкрилися майже літнім зеленим листям. Отже, Білу таки вдалося це зробити. До Пенемюнде⁹ і назад. Набирається сил у Берліні — звучало не дуже обнадійливо. Напевне, стан його поганий. Що ж, треба зачекати на новини з єдиного джерела витоку інформації в цій

будівлі — дамської кімнати, відомої, всупереч безсилій злобі внутрішньої безпеки, як «пудрова кімната».

Бонд зітхнув та сів за стіл, підсунувши до себе кошик із коричневими папками з червоними зірками на обкладинці, що означали «цілком таємно». Що там із «нуль-нуль-одинадцятим»? Минуло вже два місяці, як він зник у «Брудній півмилі» нетрів Сінгапура. Відтоді від нього нічого не було чути. А він, Бонд, «нуль-нуль-сьомий», старший з агентів Секретної служби, який заслужив подвійний нуль, поки що сидить у комфортабельному кріслі, порпається у паперах та фліртує зі секретаркою.

Відразливо низав плечима й рішуче розгорнув верхню папку. В ній була детальна мапа південної Польщі та північно-східної Німеччини. Незугарна червона лінія з'єднувала Варшаву з Берліном. До мапи була додана розлога службова записка під заголовком «Магістраль: Відпрацьований шлях відходу зі Сходу на Захід».

Бонд витягнув чорний із гарматного металу портсигар та чорну матову запальничку «ронсон» і поклав на стіл поруч. Запалив сигарету, набиту македонським тютюном, із трьома золотими смужками на боці, виготовлену на спеціальне замовлення у компанії «Морландз», що на Гровнер-стріт, потім підсунув ближче обертове крісло і занурився у читання.

Таким був початок звичайного робочого дня для Бонда. Зрідка, два-три рази на рік, він отримував завдання, що потребували його особливих навичок. Решту часу виконував нескладну роботу старшого державного службовця — гнучкий графік з десятої до шостої, ланч, зазвичай у місцевій їдальні, вечори за картами в компанії кількох найближчих друзів або в «Крокфорд»¹⁰. Іноді він урізноманітнював життя, кохаючись, без зайвої пристрасті, з однією із трьох однаково доброзичливо налаштованих заміжніх жінок, а по уїк-ендах солідно грав у гольф в одному з клубів поблизу Лондона.

У відпустку він не ходив, проте майже завжди отримував двотижневе звільнення після кожного завдання — на додаток до лікарняних, у разі потреби. Бонд заробляв півтори тисячі фунтів на рік, платня старшої посадової особи державної служби, а також мав іще тисячу фунтів на рік прибутку з власних джерел. Під час завдань він міг витратити будь-

які суми на власний розсуд, а решту року безбідно жив на дві тисячі чистими.

Бонд володів невеличкою, проте затишною квартиркою на Кінгз-роуд¹¹, за якою приглядала стара шотландська леді — справжнісінький скарб на ім'я Мей, а також «Бентлі»-купе 1930 року з чотирьох-з-половиною-літровим турбодвигуном, який він утримував у бездоганному стані, а той, за необхідності, легко досягав швидкості ста миль на годину.

На це він витрачав усі свої гроші й мав честолюбний намір залишити якомога менше на банківському рахунку в разі раптової загибелі до статуйного віку сорок п'ять років, у чому під час нападів меланхолії був твердо впевнений.

Ще вісім років залишалося до моменту, коли його автоматично викреслять зі списку «подвійних нулів» і переведуть на канцелярську роботу. Принаймні, ще вісім місій. Шістнадцять, якщо пощастить. А може, навіть двадцять чотири. Ні, не може бути.

У великій скляній попільниці зібралось п'ять недопалків на момент, коли Бонд закарбував у пам'яті деталі «Магістралі». Бонд узяв червоний олівець і пробіг очима розсильний список працівників на титульній обкладинці папки. Він починався з М., потім — начальник канцелярії, далі — з дюжину літер та номерів і, нарешті, наприкінці знайшов «подвійний нуль». Поставив невеличку галочку напроти «00», додав сімку і кинув папку у вихідний лоток.

Дванадцята. Бонд узяв зі стосу наступну папку. Та мала назву «Радіопідписи», гриф «Тільки для ознайомлення» і надійшла з підрозділу радіорозвідки НАТО.

Бонд посунув до себе інші папки і пробіг поглядом перші сторінки кожної. Назви були такі:

Інспектоскоп — пристрій для виявлення контрабанди.

Філопон — японський наркотик-убивця.

Можливі схованки на залізничному транспорті. № 11 — Німеччина.

Методи СМЕРШу. № 6 — викрадення.

Маршрут № 5 на Пекін.

Владивосток. Дані повітряної розвідки США.

Бонда нітрохи не здивувала така курйозна мішанина, яку треба було засвоїти. Підрозділ «подвійних нулів» Секретної служби не був

задіяний у поточних операціях інших підрозділів чи відділів, а працював тільки з даними, що могли знадобитися або були повчальними лише для трьох агентів Контори, до чиїх обов'язків належала ліквідація, а точніше — потенційні цілі. Жодної терміновості у тих файлах не було. Ніяких дій від Бонда чи обох його колег керівництво не очікувало, за винятком хіба що відмітки про ознайомлення з матеріалом, коли вони в черговий раз повернуться до штаб-квартири. Після того, як підрозділ «подвійних нулів» був проінформований, матеріали відправляли до архіву.

Бонд повернувся до папки радіорозвідки НАТО.

«Майже неможливо уникнути чи імітувати індивідуальні особливості стилю, який проявляється у дрібніших моделях поведінки, — читав він, — і становить невід'ємну характеристику «письма» кожного радіооператора. «Письмо», або стиль передачі повідомлень є характерним, і його легко розпізнають обізнані у радіоперехопленні оператори. Стиль «письма» можна також виміряти за допомогою чутливих приладів. Так, у 1943 році Бюро радіорозвідки США застосувало ці принципи для відстеження ворожої станції в Чилі під керівництвом молодого німецького розвідника на прізвисько «Педро». Коли чилійська поліція накрила станцію, «Педро» вдалось утекти. Рік по тому радіоексперти засікли новий нелегальний передавач, а також спромоглись упізнати «Педро» за характером «письма». Задля маскування він працював на ключі лівою рукою, але спроба змінити стиль виявилася невдалою, і «Педро» схопили.

Останнім часом науково-дослідницький підрозділ радіорозвідки НАТО тестує шифрувальний пристрій, що, причеплений до руки оператора, впливає на нервові центри, що контролюють роботу м'язів руки. Однак...»

На столі Бонда стояли три телефонні апарати. Чорний — для дзвінків у місто, зелений — внутрішній та червоний — пряма лінія зв'язку з М. і начальником канцелярії. Знайоме дзеленчання червоного згвалтувало тишу кабінету.

З іншого кінця почувся голос начальника канцелярії.

— Можеш піднятися до нас? — спитав приємний голос.

— М. викликає? — спитав Бонд.

— Так.

— Натякнеш?

— Просто сказав: якщо ти на місці, хотів би тебе побачити.

— Зрозуміло, — відповів Бонд і поклав слухавку.

Він схопив піджака, кинув секретарці, що його викликає М., коли повернеться — не знає, і, залишивши офіс, попрямував коридором до ліфта.

Поки чекав, Бонд пригадав інші рази, коли посеред будня раптом дзвонив червоний телефон і, наче махом чарівної палички, переміщував його з одного світу в зовсім інший. Він тріпнувся — понеділок! У всі понеділки слід очікувати неприємностей.

Під'їхав ліфт.

— Десятий, — сказав Бонд і зайшов усередину.

КОЛУМБІТОВИЙ¹² КОРОЛЬ

Десятий був останнім поверхом у будинку. Більшу частину поверху займав відділ комунікацій — підрозділ, який складався з висококласних спеціалістів, дібраних, так би мовити, вручну. Їхні інтереси обмежувалися світом мікрохвиль, сонячними плямами і шаром Хевісайда¹³. Над ними, на пласкому даху будинку були встановлені три приземкуваті щогли одного з найпотужніших в Англії передавачів, які, судячи з бронзової таблички у вестибюлі, належали компанії «Радіо Тестс Лтд». Список орендаторів містив також «Юніверсал Експортс Компані», «Делані Бразерз (1940) Лімітед», «Омніум Корпорейшн» та «Довідки» (міс Е.Твайнінг, О. Б. І¹⁴.)

Міс Твайнінг існувала реально. Років сорок тому вона починала як Лоелія Понсонбі. Тепер, на пенсії, відкрила офіс на першому поверсі й займалася тим, що розривала рекламні проспекти, платила податки і ренту за примарних орендаторів та ввічливо випроваджувала комівояжерів і клієнтів, які бажали щось експортувати, а також тих, у кого зламався радіопередавач.

На десятому завжди панувала тиша. З ліфта Бонд повернув ліворуч і пішов коридором, застеленим м'яким килимом, до дверей, оббитих зеленим сукном, що вели до офісу М. та його співробітників. Єдиним звуком, чутним тут, та й то — довелося напружити слух — було високочастотне пицання.

Він без стуку пройшов у зелені двері й дістався передостанніх дверей у кінці коридору.

Міс Маніпенні, особиста секретарка М., відірвалася від друкарської машинки і посміхнулася. Вони симпатизували одне одному, й дівчина знала, що її зовнішність примушує серце Бонда битися частіше. На ній

була блузка тієї самої моделі, що і на його секретарці, тільки у блакитну смужку.

— Нова уніформа, Пенні? — спитав Бонд.

Дівчина розсміялась.

— У нас з Лоелією одна кравчиня, — пояснила. — Ми кинули жереб — і мені випала блакитна.

Із сусідньої кімнати долинуло крізь розчинені двері невдоволене пирхання. На порозі постав начальник канцелярії, чолов'яга приблизно одного в Бондом віку, зі сардонічною посмішкою на блідому змореному обличчі.

— Зав'язуй, — кинув господар. — М. чекає. Опісля пообідаємо?

— Гаразд, — відгукнувся Бонд, повернувся до дверей поруч зі столом міс Маніпенні й увійшов до кабінету.

Коли Бонд зачинив за собою двері, над одвірком запалала зелена лампочка. Міс Маніпенні запитально підняла брови і подивилася на того ж начальника канцелярії. Він заперечно похитав головою.

— Не думаю, що це по роботі, Пенні, — сказав. — Викликав неждано-негадано.

І начальник канцелярії повернувся до себе, щоби продовжити перервану роботу.

Коли Бонд зайшов, М. сидів за своїм широким столом, роздмухуючи люльку. Він махнув запаленим сірником у напрямку крісла напроти себе — Бонд сів. М. проникливо поглянув на нього крізь завісу диму і кинув пачку сірників на вільну від паперів поверхню оббитого червоною шкірою столу.

— Добре відпочили? — несподівано спитав.

— Так, дякую, сер, — відповів Бонд.

— Бачу, засмага ще не зійшла, — проказав М. несхвально. Насправді він не докоряв Бондові за відпустку, яка частково минула у лікарні, де він одужував після завдання. Нотки критиканства в голосі М. були спричинені радше духом пуританства та лицемірства, притаманного усім природженим лідерам.

— Так, — туманно погодився Бонд. — На екваторі справжнє пекло.

— І справді, — відгукнувся М. — Заслужена відпустка, — він прищулився, але в його очах не було й натяку на пустування. — Сподіваюся, засмага не протримається довго. Такі люди виглядають

підозріло в Англії — або в них нема роботи, або ці нероби засмагають під кварцовою лампою, — змахом люльки він показав, що тема вичерпана.

М. встромив люльку в рота і неуважно затягнувся. Вона згасла. М. потягнувся за сірниками і витратив деякий час, щоби знов її розкурити.

— Здається, ми врешті-решт отримаємо золото, — мовив після паузи. — Поговорюють про Гаазький трибунал, але Ешенхайм¹⁵ виявився досвідченим правником.

— Добра новина, — констатував Бонд.

На деякий час знову запала тиша. М. втупився у чашку люльки. Через відчинене вікно до кабінету долітали звуки міста. На карниз, б'ючи крилами, приземлився голуб, але відразу ж злетів.

Бонд намагався хоч щось прочитати на цьому загартованому негодами обличчі, яке він так добре знав і якому залишався вірним. Але сірі очі шефа були спокійними, а маленька жилка, що в хвилини напруги починала пульсувати, зараз не виказувала ознак життя.

Раптом Бонд подумав, що М. почувається ніяково. Склалося враження, що він не знає, з чого розпочати. Бонд вирішив допомогти: змінив позу в кріслі та відвів від М. погляд. Поглянувши на руки, почав длубати зламаний ніготь.

М. відірвав погляд від люльки і прочистив горло.

— Джеймсе, ви зараз чимось зайняті? — спитав нейтральним тоном.

«Джеймсе»... Як несподівано. Назвати когось по імені у своєму кабінеті було для М. рідкісним явищем.

— Тільки паперова робота та звичайні справи, — відповів Бонд. — Маєте щось для мене, сер?

— Чесно кажучи, маю, — сказав М. і кинув похмурий погляд на Бонда. — Але це не стосується нашої роботи. Делікатна справа. Подумав, що ви можете стати у пригоді.

— Звісно, сер, — відізався Бонд. Він відчув полегшення від того, що крига нарешті скресла. Напевне, хтось із близьких шефа потрапив у неприємності й він не хоче залучати Скотланд-Ярд. Шантаж, мабуть. Може, наркотики. Бондові було приємно, що М. звернувся до нього. Звісно, він допоможе. Коли йдеться про державну власність чи особовий склад, М. завжди проявляє надзвичайну делікатність.

Використовувати Бонда в особистих справах для нього — немов крадіжка державних коштів.

— Не сумнівався, що ви погодитесь, — хрипко мовив М. — Багато часу це у вас не забере. Упорається за день, — він помовчав. — Гаразд, ви щось чули про людину на ім'я сер Хьюго Дракс?

— Звісно, сер, — відгукнувся Бонд, щоправда, дещо спантеличено. — Про нього пишуть у всіх газетах. «Санді Експрес» щойно надрукувала його біографію. Цікава історія.

— Знаю, — перервав його М. — Викладіть факти, як ви їх бачите. Хочу зрозуміти, наскільки ваше бачення ситуації відповідає моєму.

Бонд поглянув у вікно, щоби трохи зібратись із думками. М. терпіти не міг пустопорожнього базікання. Він любив детальний аналіз, без усіляких там «ем-м-м» та «ну-у-у». Без вступів та відбігів.

— Отже, сер, — почав Бонд після нетривалої паузи. — По-перше, цей чоловік — національний герой. Публіка його любить. Гадаю, він того ж ґатунку, що й Джек Хоббс¹⁶ та Гордон Ричардс¹⁷. І любов ця справжня. Публіка вважає його своїм хлопцем, хіба що трохи талановитішим, свого роду суперменом. Зовнішністю він не особливо, та й воєнні шрами його не прикрашають. До того ж він горлодер і хвалько. Народові такі подобаються. Вважають його кимось на кшталт Лонсдейла¹⁸, тільки робітничого класу. Простим людям подобається, що друзі кличуть його «Хаггер» — обіймашка Дракс. Це стало його своєрідною «фішкою», і, гадаю, жінки від нього просто у захваті.

А коли ви починаєте пригадувати, скільки він зробив для батьківщини, причому за власний кошт та в розмірах, що набагато перевищують державні затрати, справді кумедним виглядає факт, що його досі не настановили прем'єр-міністром.

Бонд помітив, як холодний погляд перетворився на крижаний, але він не збирався допустити, щоби скептичне ставлення шефа вплинуло на його захоплення успіхами Дракса.

— Урешті-решт, сер, — зауважив Бонд помірковано, — виглядає так, що Дракс убезпечив цю країну від загрози військового нападу принаймні на кілька років. А йому лише трохи за сорок. Я ставлюся до нього, як більшість народу. А ще уся ця таємничість довкола його особистості... Мене не дивує, що люди співчують йому, незважаючи

на його мільйони. Він виглядає самотнім чоловіком, хоча й живе, на перший погляд, безтурботно.

М. сухо посміхнувся.

— Те, що я почув зараз, просто переказ історії з «Експресу». Звісно, Дракс — людина неординарна. Але я питав про факти. Не думайте, що мені відомо більше, ніж вам. Можливо, навіть менше. Мені ніколи читати газети, а досьє на нього нема, хіба тільки у військовому відомстві, та й те невиразне. Отже, у чому суть статті в «Експресі»?

— Вибачте, сер, — мовив Бонд, — але факти, наведені у статті, непереконаливі. Дайте подумати... — він глянув у вікно, щоб зосередитися. — Під час прориву в Арденах¹⁹ узимку сорок четвертого німці широко використовували диверсантів та партизанів і навіть надали їм примарне ім'я — «вервольфи», тобто вовкулаки. Вони чимало нашкодили нам. Майстри камуфляжу і маскування, ці вояки діяли ще довго після того, як контрнаступ в Арденах провалився і ми перейшли Рейн. За наказом, вони мали продовжувати боротьбу, допоки ми не захопимо країну. Але тільки-но справи погіршилися, всі вервольфи здалися.

Однією з їхніх найуспішніших операцій був підрив центру зв'язку між американською та британською арміями. Здається, це називалося «бойовими одиницями підкріплення». Змішаний підрозділ — усі види персоналу союзників: американські сигнальники, британські водії санітарних машин та інші — мінливий особовий склад. Вервольфам якимось чином вдалося замінувати їдальню, і коли її підірвали, вона забрала зі собою також частину польового шпиталю. Більше сотні вбитими та пораненими. Сортувати тіла було пекельною справою. Одним з постраждалих англійців виявився Дракс. Половину його обличчя просто відірвало. Повна амнезія тривала майже рік, але й наприкінці ніхто, навіть сам Дракс, не міг себе ідентифікувати. Залишалось ще близько двадцяти п'яти тіл, опізнати які ні ми, ні американці не змогли. У них або бракувало частин, за якими можна було опізнати, або вони були проїздом чи не мали при собі документів. Такий-то був підрозділ. Двоє командирів, особові справи вели абияк, архіву нема. Отже, опісля року лікування у шпиталях Дракса перевірили через списки зниклих безвісти військового відомства. Коли натрапили на папери такого собі Хьюго Дракса, людини без родини,

сироти, який перед війною працював у доках Ліверпуля, пацієнт почав проявляти зацікавленість, а він, судячи з фото та словесного опису, більш-менш відповідав зовнішності людини до вибуху. З того моменту почалося його одужання. Він дедалі краще розмовляв на прості теми, і лікарі дуже пишалися своїми успіхами. Військове відомство розшукало чоловіка, який служив у тому ж загоні, що й наш «Хьюго Дракс», і доставило його до шпиталю. Той упізнав у пацієнті Дракса. Таким чином справу владнали. На оголошення в газетах інший Хьюго Дракс не відгукнувся, і наприкінці 1945-го його остаточно виписали зі шпиталю під цим ім'ям із компенсацією та пенсією у зв'язку з непрацездатністю.

— Проте він досі стверджує, що не знає, ким є насправді, — втрутився М. — Він — член «Блейдс»²⁰. Я частесенько грав з ним у карти та розмовляв після обіду. Він стверджує, що має сильне відчуття, немов «бував тут раніше». Часто навідується до Ліверпуля, намагаючись пригадати минуле. Гаразд, що ще?

Бонд замислився, напружив пам'ять.

— Здається, після закінчення війни він зник майже на три роки. А потім звідусіль у Сіті почали надходити чутки про нього. Ринок металів прочув про нього першим. За їхніми даними, він почав активно скуповувати родовища дуже коштовної руди під назвою «колумбіт». Цей мінерал потрібен усім. Він має дуже високу тугоплавкість, і його використовують при виготовленні реактивних турбін. Світові запаси колумбіту обмежені, його видобувають лише кілька тисяч тонн на рік, й то здебільшого як побічний продукт олов'яних руд Нігерії. Якимось чином Драксу вдалося передбачити реактивну еру і накласти лапу на ключовий сировинний елемент. Він десь розжився на десять тисяч фунтів, оскільки, за інформацією «Експрес», купив у 1946 році три тонни колумбіту, приблизно по три тисячі фунтів за тонну. Дракс отримав п'ять тисяч прибутку за всю партію, оскільки одній американській компанії терміново знадобився колумбіт. Потім почав купувати ф'ючерси на цю сировину з терміном на шість, дев'ять і дванадцять місяців. За три роки отримав монополію. Усі, кому був потрібний колумбіт, мали звертатися до «Дракс металз». На той час він почав скуповувати ф'ючерси інших товарів: шелак²¹, сизаль²² та чорний перець — будь-що, на чому можна

швидко заробити. Він, звісно, спекулював на зростаючому ринку сировини, але голови не губив, а завжди тримав ногу на гальмах, навіть коли ринок розпікався. Щоразу, отримуючи прибуток, він негайно знову вкладав гроші у бізнес. Наприклад, став одним з перших, хто почав скуповувати відвали породи в Південній Африці. А зараз їх повторно використовують для видобутку урану. Знову пощастило.

Попихкуючи люлькою, М. пильно дивився на Бонда.

— Звісно, — продовжив Бонд, на якого зійшло натхнення, — усе це могло залишити Сіті байдужим. Біржові брокери постійно натикалися на ім'я Дракса. Який би товар вони не шукали, знайти його можна було тільки у Дракса, проте він притримував його в очікуванні більшої ціни, яку вони були б готові заплатити. Працював через Танжер²³ — вільний порт, ніяких податків чи валютних обмежень. У 1950 році, вже мультимільйонером, він повернувся до Англії і почав смітити грішми, просто шпурляє їх направо і наліво. Найкращі будинки, найдорожчі автомобілі, найшикарніші жінки, ложі в Опері та Гудвуді²⁴. Черета призових джерсійських корів. Призові гвоздики. Призові жеребці-дволітки. Дві яхти; спонсорство команди на Кубок Вокера²⁵, пожертва ста тисяч фунтів у фонд допомоги постраждалим від повені, бал на честь коронації для сестер милосердя в Альберт-холі²⁶ — не минає і тижня, щоб його не згадували у заголовках газет з того чи іншого приводу. І при тому всьому він продовжує багатіти, а народу таке подобається. Просто «Тисяча й одна ніч» якась. Його приклад надихає. Якщо поранений солдат з Ліверпуля зміг добитися такого, чому не зможуть вони чи їхні діти? Виглядає так само просто, як зірвати куш у лотерею.

— До того ж те його дивовижне послання королеві²⁷: «Ваша Величносте, вибачте мою зухвалість...» та очікуваний заголовок на всю першу сторінку «Експресу» назавтра: «ЗУХВАЛИЙ ДРАКС», разом з оповіддю про те, як він передав Британії всі свої запаси колумбіту для того, щоби спорудити суперпотужну атомну ракету з таким радіусом дії, аби дістатися будь-якої столиці Європи і покарати кожного, хто насмілиться завдати ядерного удару по Лондону. На цю справу він збирався викласти десять мільйонів фунтів із власної

кишені, а також мав проект ракети і був готовий набрати персонал на її будівництво.

— Потім потягнулися місяці зволікань, народ почав дратуватися. Запити до Палати²⁸, опозиція ледь не силою протягнула голосування про недовіру уряду. І нарешті заява прем'єр-міністра про те, що проект схвалили експерти Вумера²⁹ з Міністерства ресурсів³⁰, а також, що королева висловлює найвище задоволення, приймає дарунок від імені народу Британії і нагороджує дародавцю лицарським званням.

Бонд віддихався, піднесений власною оповіддю про цю видатну людину.

— Так, — мовив М. — «Мир сьогодні — мир назавжди». Пам'ятаю цей заголовок. Рік тому. А тепер ракета майже готова. «Мунрейкер». І з того, що я чув, вона така, як обіцяв Дракс. Що дуже дивно, — він заговк, дивлячись у вікно.

Потім повернув голову і поглянув Бонду просто в очі.

— Це все так, — продовжив М. повільно, — і мені відомо не більше вашого. Дивовижна історія. Неординарна людина, — він на хвилюку замислився. — За винятком одного... — постукав мундштуком люльки по зубах.

— Що саме? — запитав Бонд.

Здавалося, М. обдумує рішення. Погляд його пом'якшав.

— Сер Хьюго Дракс — шулер.

Танцівниці живота

— Тобто, дурить у карти?

Почувши таке, М. насупив брови.

— Саме це термін «шулер» і означає, — сухо відіззався він. — Чи не дивно, що мультимільйонер нечесно грає в карти?

Бонд криво посміхнувся.

— Це не така вже й рідкість, — сказав у відповідь. — Мені доводилося зустрічати багатих людей, які махлювали, навіть розкладаючи пасьянси. Але те, що ви сказали, насправді не відповідає уяві про Дракса. Це — нижче плінтуса.

— Про що і мова, — відгукнувся М. — Навіщо йому це? Нечесна гра і в наші дні може підмочити репутацію. У так званому «світі» це,

можливо, єдиний злочин, який може зачинити перед тобою усі двері, незалежно від особи. Але Дракс робить це настільки майстерно, що його ніхто ще не підловив. Насправді я взагалі сумніваюся, що його підозрює ще хтось, окрім Базілдона. Це — головуючий у «Блейдс». Він прийшов до мене, позаяк має деякі нечіткі підозри, що якимось чином я пов'язаний із розвідкою. Кілька разів я раніше справді допомагав йому. Тепер він попросив поради. Звісно, пояснив, що не хотів здійснити галас у клубі та ще бажав би уберегти Дракса від скандалу. Базілдон пишається ним не менше, ніж нами, і цей інцидент його просто пригнічує. Якщо почнеться скандал, — уже не загасити. В клубі багато членів парламенту, тож дуже скоро почнуть шептатися в кулуарах.

А потім дійде черга до пліткарів із жовтої преси. Дракс буде змушений залишити «Блейдс», і тоді хто-небудь із його друзів висуне на його захист звинувачення в наклепі. Справа Транбі Крофт³¹, тільки наново. Принаймні таку картинку змалював собі Базілдон і, маю визнати, він не перебільшує. Як там не було б, я погодився допомогти, але, — М. пильно подивився на Бонда, — ця справа потребує вашої участі. У розвідці вас вважають найкращим гравцем у карти, чи принаймні — він саркастично посміхнувся, — маєте таким бути після тих завдань у казино. Пригадую, ми витратили купу грошей на відточення вашої майстерності, перш ніж виставити проти румун у Монте-Карло перед самою війною.

Бонд невесело посміхнувся.

— Стеффі Еспозіто, — тихо мовив. — Справжній майстер. Американець. Змушував мене цілий тиждень працювати по десять годин на добу — тасувати карти, здавати другу з-під першої і навчив купі інших трюків. Я тоді написав довжелезний звіт, мабуть, він десь припав порохом в архіві. Американець володів усіма картярськими тонкощами — як навощити тузи, щоб колода сама відкривалася на них, як робити бритвою насічки в торці карти чи на її «сорочці», відступ, фальшиве зняття, палмування³², витягування карт із рукава. Або, скажімо, «танцівниці живота» — коли підрізають усю колоду по міліметру з обох боків, але на цікавих для вас картах — тузах, наприклад, роблять невелике «пузо». «Світляки» — маленькі люстерка, вмонтовані у перстні або в денце чашки люльки. До речі, —

визнав Бонд, — саме підказка Еспозіто щодо «люмінісцентників» допомогла мені виконати те завдання в Монте-Карло. Там круп'є використовував невидиме чорнило, яке гоп-компанія розрізняла за допомогою спеціальних окулярів. Стеффі — видатний хлопець. Скотланд-Ярд розшукав його спеціально для нас. Він міг тасувати колоду так, щоб потім зрізати її саме в тому місці, де тузи. Чиста магія.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ